

2016 preek kerstavond

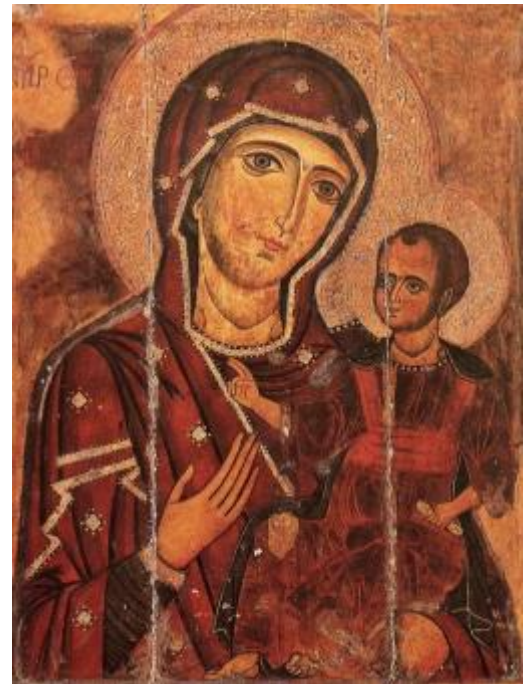
Jesaja 9: 1 tm 6

Lucas 2: 1-20

Kind van het Licht

De nachten zijn langer dan de dagen in deze tijd van kerst. We staan in het donker op en als we naar huis gaan van ons werk of bezigheden is het al aardedonker. Soms, als het bewolkt is, lijkt het nauwelijks licht te worden overdag. Het zijn dagen die uitnodigen tot inkeer, tot verstilling, zoals de natuur verstild wacht op het licht en de warmte van het voorjaar, zo hebben we misschien de neiging ons wat meer terug te trekken in huis, de gordijnen dicht te trekken en lampen aan te doen.

Het zijn de dagen van de zonnewende, de donkere dagen van kerst.



En het is in deze korte dagen en lange nachten dat we het meest ontvankelijk zijn voor de dieptelagen van ons bestaan, waarin we gevoelig zijn voor de dingen die ons te boven gaan, maar die we wel vermoeden. Het is juist in dagen rond kerst dat we gevoelig zijn voor het geheim van het licht. Juist omdat het ontbreekt. Want wij mensen hangen aan het licht, we leven van het licht, wij mensen net zo goed als bomen en planten. Zonder licht verliezen we onze weerstand, worden we ziek of neerslachtig, en daarom hebben we zonnebanken en daglichtlampen uitgevonden en boeken we reizen naar landen waar de zon wel schijnt.

En daarom hangen we onze straten vol feestverlichting, winkelatalages stralen ons tegemoet we halen een kerstboom in huis en hangen die vol met lichtjes en we steken kaarsen aan. Voor de sfeer, maar ook om iets van de warmte en de gloed van het licht te kunnen zien en voelen in de kou en het duister van de winter.

En we tuigen deze tijd van het jaar op met kerstspul en kerstmannen, met dure cadeaus en populaire kerstdeuntjes.

Maar al die lichtjes en glinsterende feestelijkheid neemt ons onbehagen niet weg. Of juist door al dat oppervlakkige geglitter en jingle bells neemt ons gevoel van onbehagen juist toe. Want de tegenstelling tussen de opgeklopte commercieel kerstfeestelijkheid en realiteit van onze dagen is groot en de kerstliedjes die je overal en nergens hoort, klinken ons schril in de oren en alle lampjes in de kerstboom verdrijven niet werkelijk het duister dat ons hart besluip. We verlangen naar licht, niet naar licht van ledlampjes, maar licht van een andere, hogere orde.

Want we leven in duistere tijden, tijden van angst en onbehagen. Niet heel anders trouwens dan de tijden waarin Jezus geboren werd; ook zijn tijd was er een van oorlog en bezetting, van haat en geweld, van terreur en moordpartijen, van wrede machthebbers en onverschillige potentaten. Niets nieuws onder het licht van de zon. Ook toen doolde mensen en volken rond in het duister.

En in een uithoek van een landje van niets zo gaat het verhaal, ergens buiten de bewoonde wereld, buiten de bebouwde kom, kwam een kind ter wereld dat de wereld zou veranderen. Daar in het duister van de nacht ging de hemel open voor een stel armoedige herders. Was er een stralend wit licht en klonken er engelenstemmen die zongen: “Wees niet bang. ik breng goed nieuws. Er is een redder geboren.”

Onsterfelijke woorden, woorden die al 2000 jaar klinken en die nog altijd houvast en richting geven. ‘Wees niet bang’ staat er te lezen in lichtletters op de Brandenburgertor na de aanslag in Berlijn., woorden regelrecht uit het kerstevangelie.

Prachtige grote woorden, zeker, en ze raken aan ons diepste verlangen maar we kunnen er nauwelijks meer in geloven: Ja, als dat zou kunnen, een redder, een messias die opstaat en onze verwarde en bange volkeren de weg wijst naar vrede. Maar we geloven het allang niet meer.

En goed nieuws? Is er nieuws dan, of domweg meer van hetzelfde onder de zon? Goed nieuws, is dat er dan? Goed nieuws is geen nieuws, onze media barsten van slecht en onrustbarend nieuws, of van nep nieuws, nep feiten, nep geruchten, van de waan van de dag. En dat licht van een andere orde, laat over ons dat licht opgaan, want we dwalen met zn allen in het duister en al zo lang. Want heeft de geboorte van Christus, 2000 jaar geleden nu werkelijk verschil gemaakt?

De geboorte van Christus is de geboorte van het licht, de geboorte van God onder de mensen. Het goddelijke zelf daalde af naar de aarde en incarneerde, werd vlees en bloed en Licht in een mens. Zijn hele leven leefde hij van God, in God, met God, uit God, van het Licht, in het Licht uit het Licht, verbonden met de Bron, zijn oorsprong, of hoe je Datgene of Degene die ons te boven gaat ook maar wilt noemen. Met dit Licht genas Hij mensen, van hun angst, hun zelfhaat, hun vervreemding, hun pijn, hun ziekte, dit licht straalde uit zijn ogen, met dit licht zegende hij zijn vijanden.

Hij sprak op een heel nieuwe manier over God, God die in zijn tijd was bedolven en gestikt onder regels en wetten, dogma’s en vanzelfsprekendheden en gemeenplaatsen. Het was een tijd van Godsverduistering en hij bracht mensen weer terug bij God, gaf hen een doorkijkje in de hemel, noemde God zijn vader, pappa, vol vertrouwen, vol liefde, vol toewijding. ‘Zoon van God’ noemden sommigen hem, kind van het Licht, omdat hij sprekend op God leek.

Maar het meest ontzagwekkende en ongelofelijke was dat hij zei dat wij allemaal kinderen van God zijn. Dat ook wij kinderen van het Licht zijn. En dat is iets om de adem bij in te houden. Dat is goed, ongehoord nieuws, voorwaar.

Wij, kinderen van het Licht, afkomstig uit het Licht, op weg daar naar toe.

Niets staat zo haaks op onze werkelijkheid als deze woorden, dit inzicht.

En misschien is het voor ons postmoderne mensen wel moeilijker te vatten dan voor alle generaties voor ons. Want wij zijn als mollen zo blind geworden voor het Licht, wij staren ons blind op de buitenkant van de dingen, we gaan kopje onder in het lawaai van media, we verliezen onszelf in entertainment en alles moet een beleving zijn. We zijn gevangen in materie en bezit.

we zien alleen maar met onze ogen en niet met ons hart, maar lieve mensen, het wezenlijke is voor de ogen verborgen.

onze oren horen door alle herrie de stilte niet meer, de stille stem van God.

Misschien is God nog nooit zo verduisterd geweest als in onze tijd, die alleen maar gelooft in wat meetbaar en bewijsbaar is en waarin mensen zich tot norm verheffen van alle dingen.

En ons verlangen stillen we met hebbedingen, en onze leegte met nog meer van hetzelfde maar het verzadigt niet.

Maar alleen onze dorst zal ons redden, onze dorst naar de bron, onze honger, ons verlangen naar wat echt is en Licht. En tegelijkertijd, schrikken we terug van dat Licht, zoals de herders schrokken toen het Licht van God hen omstraalde

Marianne Williamson schreef in haar boek *Return to Love*:

Onze diepste angst is niet
dat we onmachtig zouden zijn.

Onze diepste angst betreft juist onze niet te meten kracht.

Niet de duisternis maar het licht in ons
is wat wij het meeste vrezen.

Je bent een kind van God,
Wij zijn bestemd om te stralen
zoals kinderen dat doen.

Wij zijn geboren om de glorie Gods die in ons in te openbaren.

Die glorie is niet slechts in enkelen,
maar in ieder mens aanwezig.

En als we zo ons licht laten schijnen
schept dat voor de ander de mogelijkheid hetzelfde te doen

Als we van onze diepste angst bevrijd zijn,
zal alleen al onze nabijheid
anderen bevrijden.

Vandaag, vannacht, wordt dit Licht opnieuw geboren in de gedaante van een kind.
Een kind van het Licht. En als je naar dit kind kijkt, kijk je naar Christus, God met ons.
Maar je kijkt ook naar jezelf. Jij bent het, dit Lichtkind, dit is jouw oorspronkelijk
gezicht: dat van een kind, zuiver, puur, gaaf. Jij bent het naar wie je kijkt, als in een
spiegel. Ergens diep in je ziel leeft dit licht. Jij bent de kribbe, de herberg waar het wil
stralen. Dit is het ware licht waar we van leven, licht van een hogere orde.

Dit kind laat wie je werkelijk bent aan het licht komen.

En dit Christuskind is voor niets geboren als hij niet geboren wordt in jou en mij, in ons.
Hij is voor niets geboren als hij niet ons vlees en bloed wordt en door ons kan wonen in
de wereld.

Niets anders dan dit licht zal de wereld redden, dit licht dat oor en oog, stem en handen
en voeten krijgt in rechtvaardigheid en goedheid, in gaafheid en tederheid, in eenvoud, in
vriendschap en schoonheid, in liefde en compassie.

Dus wordt stil en verwonder je over dit kind, zie hoe God van je houdt, hoe je
zielenwens vervuld wordt. Koester het en zorg voor dit kind van het Licht, laat het in je
geboren worden, geef het toegang tot je hart, tot je leven.

De mensen zeggen
de tijden zijn slecht
de tijden zijn zwaar.
Laten wij leven met het licht
en de tijden zullen licht zijn
Wat de tijd is, dat zijn wij
en zoals wij zijn
zo zullen de tijden zijn.
Amen.